

Verkeer en verkeersveiligheid op Curaçao

Ellen Maduro

Inleiding

In het Modus Statistisch Magazine jaargang 11, nummer 2 is een artikel verschenen over het verkeer op Curaçao gedurende de periode 2005-2012. De onderwerpen die in het betreffende artikel ter sprake zijn gekomen zijn: de ontwikkeling van het wagenpark, verkeersongevallen, slachtoffers in het verkeer, ontwikkeling van verkeersmisdrijven en overtredingen.

Het huidige artikel is voor een deel een update, waar mogelijk tot en met 2014. De periode 2009-2014 wordt in beschouwing genomen. Voor bepaalde aspecten wordt gebruik gemaakt van internationale statistieken om een beeld te geven hoe Curaçao er voor staat vergeleken met andere landen.

Behalve de verkeersstatistieken van de Vereniging Veilig Verkeer Curaçao (VVV) en de wagenparkgegevens van het Ontvangerskantoor, worden ook jaarverslagen van het Openbaar Ministerie van Curaçao geraadpleegd. Het doel van dit artikel is om inzicht te verschaffen in de verschillende aspecten van het verkeer op Curaçao en de ontwikkeling daarvan.

Ontwikkeling geregistreerde motorrijtuigen 2009 tot 2014

De Landsontvanger houdt de registratie bij van alle in gebruik zijnde motorrijtuigen. Dit geschiedt via de motorrijtuigenbelasting die (half)jaarlijks betaald wordt door eigenaren van motorrijtuigen. Indien een motorrijtuig om de één of andere reden niet meer in circulatie is, dient de eigenaar de nummerplaat in te leveren. Indien dit niet gebeurt, kan de Landsontvanger de nummerplaatbelasting opeisen. Na 2010 is als gevolg van een voorlichtingscampagne hieromtrent, bij eigenaren een bewustwording ontstaan, waardoor personen over zijn gegaan tot het inleveren van nummerplaten van niet in gebruik zijnde motorrijtuigen. Dit heeft geleid tot een opschoning van het motorrijtuigenbestand.

Tabel 1. Aantal geregistreerde motorrijtuigen 2009-2014 per december 31*

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Mutatie 2009-2014 in %
Curaçao							
Personenauto's	78070	80973	61578	69035	67998	69062	-11,5
Motor lorries en pick-ups	15614	15878	12021	12908	12377	12079	-22,6
Motorbussen	431	434	379	369	346	297	-31,0
Taxi's	197	193	179	159	138	141	-28,4
Overige motorrijtuigen	308	319	163	404	472	459	+49,0
Motorfietsen, incl. mopeds	1852	1944	1117	1300	1689	1757	-5,1
Aantal personenauto's per 1000 inwoners	533	539	407	456	445	446	

Bron: Ontvangerskantoor

*) Exclusief motorvoertuigen in het bezit van de overheid

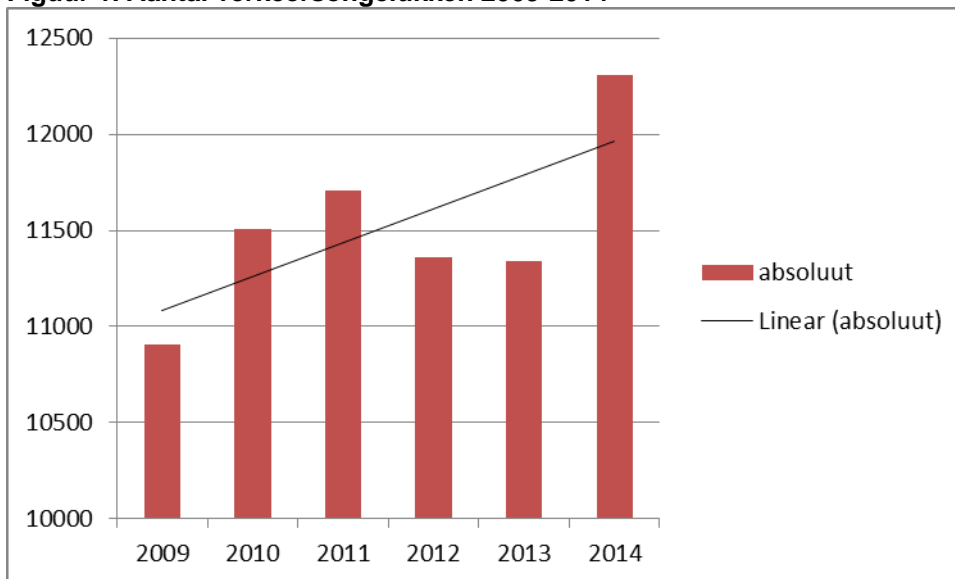
Als gevolg van bovengenoemde opschoning is het aantal personenauto's, motor lorries en pick-ups, motorbussen, taxi's en motorfietsen, incl. mopeds in de laatste vier jaren, ten opzichte van 2009 en 2010 afgenomen (Tabel 1). Wat de personenauto's betreft, is na 2011 (behalve in 2013) een stijging te zien. Gedurende de laatste vier jaren is sprake van een schommeling in aantal motor lorries en pick-ups. Voor de categorie overige motorrijtuigen is na een opvallende daling in 2011 een toename waarneembaar vanaf 2012, maar in 2014 is sprake van een lichte daling. Het aantal motorbussen en taxi's vertoont een dalende lijn.

De categorie "motorfietsen (inclusief mopeds)", is na een daling in 2011 elk jaar gestegen. Volgens de Landontvanger is de oorzaak van de afname in de verschillende categorieën voertuigen te wijten aan bovengenoemde exercities ter opschoning van de motorrijtuigenbestanden.

Aantal verkeersongelukken per jaar

Het aantal verkeersongelukken is tussen 2009 en 2014 met schommelingen tussendoor gestegen tot meer dan 12.000 (Figuur 1). Gedurende de periode in beschouwing (2009-2014) is sprake van een enorme toename van 12,1 procent. Gemiddeld zijn er over de periode in beschouwing 11521,8 aanrijdingen per jaar, hetgeen neerkomt op een daggemiddelde van circa 31,6 ongevallen. Dit roept vragen op over de mate van veiligheid van het verkeer.

Figuur 1. Aantal verkeersongelukken 2009-2014

Slachtoffers in het verkeer

Het aantal slachtoffers dat in 2014 met de ambulance naar het ziekenhuis is vervoerd is ten opzichte van het aantal in 2009 met 23,2 procent gedaald. Het aandeel dat hierna in het ziekenhuis is opgenomen is gestegen van 23,5 procent in 2009 naar 47,7 procent in 2014 (Tabel 2). De indicatie dat de verkeersongelukken van de afgelopen jaren van ernstigere aard zijn, blijft geldig (zie artikel in Modus Statistisch Magazine jaargang 11, nummer 2).

Het is niet bekend hoeveel slachtoffers de verkeersongevallen in totaal per jaar opeisen⁵. Hierdoor is het niet mogelijk voor dit aspect de trend te volgen.

Het aantal doden in het verkeer per jaar laat een schommeling zien, met een hoogtepunt in 2009. Het laagste aantal ziet men in 2012.

Er sterven relatief meer mannen dan vrouwen als gevolg van een verkeersongeluk. Het jaar 2014 kent het hoogste aantal vrouwelijke slachtoffers vergeleken met het aantal vrouwelijke slachtoffers in de jaren voorheen.

Tabel 2. Aantal verkeersongelukken en met ambulance vervoerde slachtoffers						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal verkeersongelukken	10978	11505	11708	11363	11342	12308
Met ambulance vervoerd	865	605	522	534	680	664
In het ziekenhuis opgenomen	203	147	176	229	288	317
In procenten	23,5	24,2	33,7	42,9	42,4	47,7
<hr/>						
Totaal aantal doden	25	15	21	13	14	19
Man	21	12	17	12	12	12
Vrouw	4	3	4	1	2	7
Bron: Vereniging Veilig Verkeer Curaçao						

Bij de verkeersongelukken met dodelijke afloop die gedurende de periode onder beschouwing hebben plaatsgevonden, is het in de meeste gevallen de chauffeur die zijn of haar leven verliest. Op de tweede plaats zijn het voetgangers die bij een ongeluk omkomen. De derde plaats wordt ingenomen door motorfietzers.

Tabel 3. Overzicht categorie slachtoffers bij verkeersongeluk met dodelijke afloop							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totaal
Chauffeur	10	6	10	6	7	9	48
Medepassagier	4	5		1		5	15
Quad	1		1	1	1		4
Motorfietser	5	2	4	2	2	1	16
Voetganger	1	2	6	2	4	4	19
Fietser	1			1			2
Onbekend	3						3
Totaal	25	15	21	13	14	19	107

Verkeersdoden wereldwijd

Volgens de World Health Organization⁶ zijn in het jaar 2010 wereldwijd naar schatting 1,24 miljoen verkeersdoden gevallen (1,26 mln. in 2000). Dit betekent één persoon per 25 seconden.

⁵ Er zijn geen cijfers over het aantal slachtoffers die niet met een ambulance zijn vervoerd

⁶ World Health Organization (WHO), Global Status Report on Road Safety 2013

De vijf geïdentificeerde risicofactoren zijn: rijsnelheid, rijden onder invloed, wel of niet gebruiken van een helm, wel of geen veiligheidsriem om, kinderbeveiliging.

Wereldwijd is het aantal overledenen in het verkeer als volgt verdeeld: inzittenden 31 procent, motorfietsers 23 procent, voetgangers 22 procent, fietsers 5 procent en ongespecificeerd 19 procent. In landen met een laag of midden inkomen omvat meer dan een derde deel van het aantal verkeersdoden voetgangers en fietsers.

Het risico voor een verkeersongeluk met dodelijke afloop is het grootst de Afrikaanse regio (24,1 verkeersdoden per 100.000 inwoners). In Europa loopt men het minste risico (10,3 per 100.000). Met een ratio van 9,9 (Tabel 4) komt de risicograad van Curaçao meer overeen met het gemiddelde voor Europa.

Regio	Land	Aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners	
Caribisch gebied	Bahamas	13,7	
	Barbados	7,3	
	Belize	17,4	
	Cuba	7,8	
	Curaçao	9,9	
	Dominica	12,8	
	Dominicaanse Republiek	41,7	
	Jamaica	11,4	
	Puerto Rico	12,8	
	Sint Lucia	14,9	
	Sint Vincent & Grenadines	4,6	
	Trinidad & Tobago	16,7	
	Latijns Amerika	Argentina	12,4
Bolivia		19,2	
Brazil		22,5	
Chile		11,5	
Colombia		16,4	
Costa Rica		12,7	
Ecuador		22,0	
El Salvador		21,9	
Guatemala		6,7	
Guyana		27,8	
Honduras		18,8	
Mexico		14,7	
Nicaragua		18,8	
Panama		14,1	
Suriname		19,6	
Venezuela		37,2	
Afrika en Midden Oosten		Angola	23,1
		Cameroon	20,1
		Cape Verde	22,4
	Centraal Afrikaans Republiek	14,6	
	Congo Republiek	17,1	
	Democratisch Republiek Congo	20,9	
	Ivoorkust	20,9	
	Egypte	13,2	
	Eritrea	48,4	
	Ethiopië	17,6	
	Ghana	22,2	
	Kenya	20,9	
	Libië	40,5	
	Marokko	18,0	
	Nigeria	33,7	
	Zuid Africa	31,9	
	Azië	Bangladesh	11,6
		China	20,5
		India	19,5
Indonesië		17,7	
Iran		24,1	
Irak		31,5	
Israël		3,3	
Japan		4,8	
Lebanon		22,3	
Filipijnen		9,1	
Saudi Arabië		24,8	
Singapore		11,4	

Vervolg Tabel 4.			
West Europa		Oost Europa	
België	7,2	Bosnië & Herzegovinië	14,2
Denemarken	3,0	Bulgarije	10,4
Duitsland	4,3	Croatië	7,9
Engeland	3,5	Hongarije	7,7
Finland	4,7	Polen	10,9
Frankrijk	4,9	Roemenië	11,1
Griekenland	9,1	Rusland	18,6
Ierland	4,2	Oekraïne	13,5
Italië	6,2	Tjechische Republiek	7,1
Luxemburg	6,5		
Nederland	3,9	Australië	
Noorwegen	2,9	Australië	5,6
Oostenrijk	5,3	Fiji	6,3
Portugal	9,7	Nieuw Zeeland	7,4
Spanje	3,6	Papua Nieuw Guinea	13,0
Zweden	3,0		
Zwitserland	3,4	United States	11,6

Bron: World Health organization (WHO), Global Status Report on road safety 2013

Verkeersmisdrijven

Het Openbaar Ministerie Curaçao publiceert in haar jaarverslag cijfers omtrent verkeersmisdrijven (bijvoorbeeld dood door schuld, doorrijden na een ongeval). De cijfers vloeien voort uit het geautomatiseerd bedrijfsprocessensysteem (Priem).

Het aantal aangebrachte verkeersmisdrijven evenals het aantal aangebrachte misdrijven vertoont schommelingen (tabel 5). Er is geen duidelijke trend te zien.

Tabel 5. Aangebrachte verkeersmisdrijven						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Curaçao						
Verkeersmisdrijven (1)	73	78	74	88	69	12*
Totaal aantal misdrijven (2)	954	958	792	976	699	488*
Verkeersmisdrijven in % (1)/(2)	7,7	8,1	9,3	9,0	9,9	2,5

Bron: Openbaar Ministerie Curaçao
*Voorlopige cijfers

Samenvatting

Na 2010 is als gevolg van een opschoningsexercitie sprake van een ingeperkt wagenpark.

Het aantal verkeersongelukken is tot en met 2011 telkens toegenomen en laat na een daling in 2012 en 2013 een stijging zien in 2014. De gelijke tred tussen aantal voertuigen en verkeersongevallen is tot en met 2010 gehandhaafd gebleven. Na een kentering in de daarop volgende jaren, is er voor het jaar 2014 het patroon van voorheen waarneembaar.

Er worden minder slachtoffers met de ambulance vervoerd, doch relatief meer in het ziekenhuis opgenomen. De perceptie dat de mate van ernst van het ongeluk is toegenomen blijft gehandhaafd. Het

aandeel personen dat in het ziekenhuis is opgenomen (ten opzichte van het aantal dat met de ambulance is vervoerd) is over de periode 2009-2014 met 24,2 procentpunten gestegen.

Er sterven relatief meer mannen dan vrouwen als gevolg van een verkeersongeluk.
Uit de cijfers blijkt dat in de meeste fatale verkeersongevallen de chauffeur het slachtoffer wordt.

Wereldwijde vergelijking van het aantal verkeerdoden per 100.000 inwoners (risicofactor) laat zien dat de risicograad voor Curaçao vergelijkbaar is met de gemiddelde risicograad van de Europese regio.

De statistieken van de verkeersmisdrijven vertonen niet een bepaalde trend. Er is sprake van schommelingen.

Bronnen:

Jaarverslag Openbaar Ministerie Curaçao 2014

Ontvangerskantoor

Vereniging Veilig Verkeer

World Health organization (WHO), Global Status Report on road safety 2013